

ИЗВАДКА ОТ ДОКЛАД

НА НАЧАЛНИКА НА ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ” ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО ЗА УЧЕБНАТА 2021/2022 г.

1. ПОДГОТОВКА НА КУРСАНТИ, СТУДЕНТИ, СТАРШИНИ, МАТРОСИ

1.1. ПОДГОТОВКА НА КУРСАНТИТЕ И СТУДЕНТИТЕ

1.1.1. Планиране и организация на учебния процес

Планирането и организирането на учебната 2021/2022 г. във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” (ВВМУ) се проведе в съответствие с Указания на началника на отбраната, Плана за подготовка на Българската армия през 2021 г., Закона за висшето образование и Заповед на Началника на ВВМУ за академичната подготовка през учебната 2021/2022 година.

В съответствие с актуалната епидемиологична обстановка в страната и въведените ограничения на национално ниво ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ провежда обучението както в реална среда, така и във виртуални класни стаи. На базата на придобития педагогически опит за работа в такава среда, академичния състав използва в редовния учебен процес две направления:

- провеждане на обучение в електронна среда чрез Google Classroom, Google Meet, Microsoft Teams и Moodle;

- провеждане на семестриални изпити и дипломни защиты чрез използване на Google Classroom, Google Forms, Microsoft Teams и Moodle.

Постигнати са следните резултати:

А) ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” получи годишната награда за 2021 година на Министерството на образованието и науката в областта на науката „Питагор“ за научен колектив с успешна експлоатация и трансфер на научни резултати в полза на индустрията и обществото.

Б) През месец април 2022 г. се състоя награждаване на победителите в националния приз „Студент на годината“ в рамките на конкурса на Националното представителство на студентските съвети в Република България. Приз в категорията „Сигурност и отбрана“ получи курсант старшина първа степен Димо Савов. Курсанти от Морско училище бяха отличени и в категорията „Спорт“. Курсант старшина първа степен Филотея Димитрова, и курсант старшина първа степен Рафаел Кънев спечелиха второ и трето място. В категорията „Природни науки, математика и информатика“ студент Димитър Димитров от специалност „Киберсигурност“ стана също призъор в конкурса.

В) През месец декември 2021 г. на шест курсанти от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ бяха връчени годишни поименни награди на Община Варна за високи резултати в учебната дейност за 2021 г. В област „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „Социология, антропология и науки за културата“ беше наградена курсант главен старшина Мартина Московска, а в област „Здравеопазване и спорт“, професионално направление „Обществено здраве“ курсант главен старшина Мелани Пиргова и двете от специализация

„Медицинско осигуряване на Въоръжените сили“. Също така и курсант старшина първа степен Рафаел Кънев – в област „Здравеопазване и спорт“, професионално направление „Спорт“; курсант старшина първа степен Филотея Димитрова – в област „Здравеопазване и спорт“, професионално направление „Спорт“; курсант старшина първа степен Димо Савов – в област „Сигурност и отбрана“, професионално направление „Национална сигурност“ и курсант мичман Ева Георгиева – област „Сигурност и отбрана“, професионално направление „Военно дело“.

Г) През месец май 2022 г. ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ беше удостоено с три Награди Варна в областта на природните науки и за творчески колективи в сферата на обществените и техническите науки.

Д) В условията на епидемиологична обстановка се утвърдиха нови обучителни способности за виртуално провеждане на лабораторни упражнения и практически занятия. В катедрите са разработени методически указания и помощни материали за качествено дистанционно провеждане на ежедневния учебен процес.

Е) Въведени бяха в учебния процес:

- Учебен план № 128-21 и квалификационна характеристика за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по „Интелигентни системи в транспорта (Мехатроника)“ – редовна форма на обучение.

- Учебен план № 121-21 и квалификационна характеристика за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по „Логистика“ – редовна форма на обучение.

- Учебен план № 421-21 и квалификационна характеристика за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по „Логистика“ – редовна форма на обучение.

- Учебен план № 621-21 и квалификационна характеристика за придобиване на магистърска степен по „Логистика“, след бакалавър по същата специалност - задочна форма на обучение;

Ж) През 2022 година започна ремонта, подготовката на документацията и подготовката на екипажа на военен научноизследователски кораб - „Св. св. Кирил и Методий“. Основните задачи, които плавателният съд ще изпълнява, са осигуряване на българските национални антарктически експедиции, осъществяване на научноизследователски дейности от Националната програма за полярни изследвания, както и такива в Черно море и Световния океан. Корабът ще осигурява и плавателните практики на обучаемите от ВВМУ и на други морски образователни институции.

И) През 2021 и 2022 година продължи изграждането на дълбоководен басейн за учебно-практически тренировъчни цели. Основни функции на басейна са отработване на широк спектър морски спасителни операции, както и осигуряване на подготовката на водолазите от ВМС и силите за специални операции на Българската армия, както и леководолазната подготовка на курсантите от ВВМУ;

К) Успешно завърши лицензирането за провеждане на компютърен тест Marlins и TOSE на специализирания центърът за езиково обучение “LengMar”,

необходими за квалификацията на морски лица, работещи на борда на търговски кораби. Издадените сертификати са признати от корабособствениците и менинговите компании.

1.1.2. Контрол на учебните занятия

През учебната година продължи развитието на Система за контрол на учебните занятия в съответствие с приетите от АС „Временни правила за организиране на провеждането и отчетността на учебния процес в условията на въведеното извънредно положение”. В зависимост от актуалната епидемиологична обстановка в страната и въведените ограничения от националните здравни власти назначените длъжностни лица осъществяват проверки на планираните занятия. Същите се провеждат редовно, в съответствие с изискванията на учебните планове и публично оповестения график на учебния процес по семестри. Ръководителите на катедри оказваха методическите помощ и подкрепа на младите и новоназначени преподаватели за предварителна подготовка и ефективно провеждане на ежедневния учебен процес. Резултатите от извършения контрол на занятията се обсъждат и анализират от Факултетните съвети и в отдел „Учебна дейност“. Обобщените резултати се оценяват съвместно с преподавателите в катедрените съвети.

Констатирани слабости, допускани от обучаемите при редуването на присъствени и неприсъствени форми на обучение се дублират с различна степен на проявление:

- отсъствия на студентите от редовни учебни занятия;
- закъснения при присъединяването към виртуалните класни стаи и индивидуално напускане на занятията ;
- занижена активност поради слаба или външна мотивация за участие в редовния учебния процес;
- неизпълнение в пълен обем на поставените от преподавателите задачи за самоподготовка;
- недостатъчна активност по време на учебните практики.

Значително по-добра е дисциплината на курсантите, като на традиционно високо ниво е и интереса им към учебните дисциплини по гражданската им специалност.

За преодоляването на допусканите слабости са предприети адекватни мерки от Командването на училището и академичния състав, които се отразиха в новата редакция на „Правилника за учебната дейност“. Факултетните съвети анализират състоянието на учебната дисциплина по специалности. Академичният съвет на свое заседание оцени резултатите от предприетите мерки за повишаване на контрол от страна на преподавателския състав за намаляване на отсъствията на студентите от занятия.

Констатираните пропуски през учебната година показват, че следва да се активизира контролът от страна на преподавателите, ръководителите на катедри и правоимащите длъжностни лица от отдел „Учебна дейност”.

1.1.3. Учебен процес - провеждане и резултати.

А. Факултет „Навигационен“

Основните усилия в учебно-възпитателния процес бяха насочени в следните области:

- подобряване на учебно-възпитателната и научноизследователската работа във факултета;

- подобряване на учебно-материалната база и условията за практическа подготовка на курсантите и студентите от всички специалности при всякакви условия;

- професионално развитие на преподавателите и издигане на тяхната научна, педагогическа и методическа квалификация;

- стимулиране на академичния състав да инициира и участва във вътрешни, национални и международни проекти;

- оптимизиране броя на професионалните направления, по които се извършва обучението във факултета;

- поддържане процедурите по акредитацията на професионалните направления и акредитираните докторски програми по които се извършва обучение.

- поддържане на капацитета на обучение по регулираните специалности в отговор на настроенята на пазара и търсенето на потребителите на образователната услуга;

- разработване на нови и усъвършенстване на действащите учебни планове и програми в съответствие с изискванията на ИМО, ISO 9001:2015, евроатлантическата интеграция на България и пазарната конюнктура. Усъвършенстване методиките за провеждане на държавните изпити;

- поддържане на учебната дейност във факултета в съответствие с действащото законодателство;

- работа по повишаване на мотивацията и активността на преподавателския състав на факултета;

- използване на програма Еразъм за студентска, курсантска и преподавателска мобилност и за образователни проекти;

- подобряване на удовлетвореността на студентите и преподавателите от администрирането във факултета.

Анализът на средната успеваемост на студентите и курсантите във факултета през текущата година спрямо предходните години показва трайна тенденция към повишаване на средния успех и поддържане на ниво „много добър“. Резултатите от държавните изпити са много добри, като също бележат повишение. През предходната учебна година се регистрира спад спрямо съседните години, вероятно дължащ се на въведените ограничения, свързани с ограничаването на К-19 заразяването. Считаме, че към момента стреса от К-19 вълната е отминал.

Изводи:

1. *Учебният процес във факултета се провежда съгласно планиращите документи и на високо научно-методическо ниво. Такива са отчетените резултати във факултета и отзивите на водещите морски компании.*

2. Учебно-материалната база във факултета се поддържа в състояние, осигуряващо нейното предназначение. Налице е подобряване на функционалността в отговор на К-19 ситуацията;

3. Беше ускорен процеса на развитие на академичния състав във факултета.

4. Запази се нивото на публикационната дейност на академичния състав, като усилията са насочени към качествените, за сметка на количествените показатели;

5. Незадоволително бе участието на академичния състав във вътрешни, национални и международни проекти.

6. Регистрира се недостиг на технически средства за осигуряване на обучение във виртуални стаи от офиса или дома, както и за хибридна организация на учебния процес. Изостава подобряването на състоянието на офисите на преподавателския състав.

Предстоящи задачи:

- Ремонт на канцелариите на преподавателите;
- Усвояване на информационната система за администриране на учебния процес;

- Активизиране на участието на преподавателите и студентите/курсантите в програмата за мобилност Еразъм +;

- Обсъждане и актуализиране на правилници и регулаторни документи за въвеждане на процедурите по дистанционно обучение;

- Преглед и актуализиране на учебните планове и програми на специалностите във факултета;

- Осигуряване на информация за академичния състав в базата данни на НАЦИД. Поддържане на актуалността на данните;

- Участие в практиките/стажовете във формиранията на ВМС;

- Участие в акредитационните процедури съгласно времевия график;

- Участие в научноизследователската и иновационна дейност и приложните изследвания и реализиране на публикационната дейност в научни конференции и семинари на ВВМУ и други ВУ и институти в страната и чужбина.

Б. Факултет „Инженерен“

Основните усилия на факултета през учебната 2021/2022 година бяха насочени в изброените по-долу области:

- Организиране и провеждане на качествен учебен процес. Повишаване на практическата насоченост на подготовката чрез тренировки и обучение във виртуална среда с цел повишаване ефективността на обучението и конкурентоспособността на морското образование;

- Научно осигуряване на трансформацията на ВМС, развитието на морската индустрия и образованието на морски кадри;

- Активизиране на преподавателския състав в научноизследователската и проектна дейност, както и за научното осигуряване при разработване на необходимите концептуални и доктринални документи, осигуряващи дейността и използването на ВМС;

- Организация и подпомагане на дейности по усвояване на Научно-изследователски кораб „Св. св. Кирил и Методий“;
- Актуализиране на нормативната база на образователната и изследователска дейност. Развитие и усъвършенстване на учебно-материалната база и логистичното осигуряване на ВВМУ;
- Актуализиране на учебно-плановата документация и съдържанието на учебния процес съгласно изискванията на стандартизационните документи, конвенции и организации за контрол на качеството и акредитиране на морското образование;

Изводи:

1. Учебният процес във факултет „Инженерен“ се провеждаше съгласно нормативните документи и на високо методическо ниво.
2. Продължи развитието на учебната документация чрез актуализиране на старите и разработване на нови учебни планове и програми.
3. Продължи модернизацията и се разви учебно-материалната база във факултета.

1.1.4. Учебна практика и стаж

Направления за реализирането на учебните практики и стажове:

- усъвършенстване на организацията при взаимодействие с корабните и брегови военни формиранията на ВМС за провеждане на учебната практика и стаж на курсантите;
- разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с чуждестранни морски образователни институции за осигуряване на плавателната практика на нашите курсанти;
- осигуряване практиката на студентите чрез европейската програма „Еразъм +“ – общо реализираните студентски мобилности през учебната 2021/2022 година са 344, като бе постигнато сключване на договори с 55 чуждестранни университета;
- запазване на тенденцията за нарастване броя на студентските мобилности – с 7% спрямо предходната учебна година;
- сътрудничество, включително и на договорна основа с българските и чуждестранните менингови фирми;
- максимално използване на възможностите, които дава научноизследователския кораб „Св. св. Кирил и Методий“.

1.1.7. Обучение на чуждестранни студенти

През учебната 2021-2022 година продължи обучението на чуждестранни студенти във ВВМУ при повишено равнище в приема на първокурсници, в сравнение с предходната година. Общият брой на активните чуждестранни студенти достигна **473**, отбелязвайки повишение от 8,74 % спрямо учебната 2020-2021 г. с общо 435 активни обучаеми.

Най-голяма отново бе общността на гръцките студенти, чиито относителен дял достигна 85 % (401 души). Делът на обучаемите от Турция бе 5,5 % (24 души), на тези от Ангола – 8,1 % (36 души) и оставащите 2,3 % (12 души) са за тези, пристигнали от други държави: Албания, Египет, Кипър, Кувейт, Украйна, Грузия, Румъния.

През 2022 г. се дипломираха 72 студенти, голяма част от които показаха отлична подготовка и високи резултати на държавните изпити. Осмина от випускниците продължиха обучението си по магистърски програми във ВВМУ.

1.3. ИЗВОДИ ПО УЧЕБНАТА РАБОТА ВЪВ ВВМУ

1. Анализът на резултатите показва, че учебната работа през 2021/2022 г. се проведе в съответствие с изискванията на актуалните нормативни документи. Ежедневният учебен процес, който се адаптира успешно предходната учебна година към новите условия, породени от епидемиологичната обстановка в страната и въвежданите национални ограничения се провеждаше при същите условия като цяло за различните специалности до края на зимния семестър. Учебният материал се усвои на добро ниво от обучаемите, като е налице устойчива тенденция за запазване и леко повишаване на средния успех от семестриалните изпити и по чувствително увеличение на държавни изпити в сравнение с предходните години. Постигнато е нарастване на процента на завършилите випускници спрямо предходната учебна година.

2. Преподавателският състав работи целенасочено и успешно за осъвременяване на обучението в условията на електронна форма на провеждане. Продължи усвояването и внедряването на най-новите стандарти в ръководните документи на НАТО и на Международната морска организация за регулираните морски професии.

3. Отдел „Учебна дейност“ и преподавателите от водещите катедри разработиха нови учебните планове и програми за всички курсантски специализации, съгласно изискванията на заповед № ОХ-761/ 01.09.2021 г. на Министъра на отбраната.

4. Водещите катедри на регулираните професии разработиха нови учебни планове и програми за специалности „Корабоводене“, „Речно корабоплаване“, „Корабоплаване“ и „Корабни машини и механизми“, съгласно изискванията на ИА „Морска администрация“ и поправките на Конвенцията STCW'78 от 2010 г. Същите бяха приети от Академичния съвет на училището.

5. Основните проблеми в учебната работа са свързани с недостатъчната мотивацията за учене на част от студентите и дефицита от обучителни способности при част от тях.

6. Повиши се интензивността на натоварването и използването на тренажорната база на училището, обезпечаваща практическата подготовка на всички категории обучаеми.

2. СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ

2.1. ПЛАНИРАНЕ НА УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

Планирането се извърши на основата на приетата през месец май 2010 г. Наредба Н-19/25.05.10 г.

2.2. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСОВЕТЕ ЗА ДЪЛЖНОСТНА И ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Курсовете за длъжностна и допълнителна квалификация бяха планирани в годишния план на ВВМУ, съгласувано с плана за придобиване и повишаване на квалификацията във военните училища.

2.3. ОБУЧЕНИЕ НА СЛУШАТЕЛИ ОТ ВОЕННА АКАДЕМИЯ „Г. С. РАКОВСКИ“

Профилираната част от обучението на магистърската програма по специалност „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ – специализация „Военноморски сили“ от професионално направление „Военно дело“ се извърши във ВВМУ, като в учебния процес освен преподаватели от ВА „Г. С. Раковски“ се привличаха и преподаватели от различни катедри на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

2.4. ИЗВОДИ

1. Планирането, организирането, ръководството, контролът и отчетът на курсовете за повишаване на квалификацията и преквалификацията се извърши в съответствие с годишните планове за учебната 2021/2022 г. и регламентиращите документи.

2. Учебните програми на провежданите в ДСДК курсове отразяват съвременните реалности и следват тенденциите, породени от процесите на трансформация във БА.

3. Знанията, уменията и навиците, получавани по време на редовния учебен процес в курсове, съответстват на реалните потребности и функционалните задължения на обучаемите.

3. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВО

Критерии за ефективност на СУК с ежегоден анализ:

✓ оценки от проведени одити, проверки или акредитационни процедури от външни организации;

✓ удовлетвореност на обучаемите и реализация на трудовия пазар по съответната специалност, отзиви от работодатели.

✓ постигнат среден успех на обучаемите по време на обучение и от държавни изпити;

✓ дял на дипломираните випускници спрямо приетите за обучение от същия випуск.

Дейността на СУК е организирана чрез План за работата на СУК и план за провеждане на анкетиране сред обучаемите на ВВМУ.

За разглеждания период са проведени 22 вътрешни одита на катедри, факултети, докторски програми и административни звена. Предложени са коригиращи и превантивни действия с назначени срокове за контрол, главно свързани с липса и/или неизпълнение на графика за проверка на занятия, на нередовно атестиране на персонала в катедрите, неподготвени в срок учебни програми, липса на взаимозаменяемост на преподаватели в катедрата/служители в отдели.

Изводи:

1. Системата за управление на качеството на учебния процес е организирана и функционира съгласно международните стандарти за качество.

2. Препоръките на външните одитори се вземат предвид за коригиране на параметрите на Системата и нейната ефективност.

3. СУК съдейства за отчитане мнението на обучаемите и на останалите заинтересовани страни за усъвършенстване на управлението и постигане на набелязаните стратегически цели на ръководството на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

4. ВВМУ следва да продължи работата в посока увеличаване мотивацията на обучаемите да завършат и да практикуват избраната професия. Целесъобразно е да се акцентира върху подобряване методите на обучение и актуализирането на преподавания материал.

5. Необходимо е приобщаването и ангажирането на всички, работещи във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ с изпълнението на стратегическите цели на ръководството и с поддържането на положителен имидж на висшето училище.

4. РАБОТА НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ

През учебна 2021-2022 година Академичният съвет е провел 18 заседания, на които са обсъдени актуални проблеми, включени в общо 176 точки от дневния ред, свързани с дейността на училището.

Заседанията на Академичния съвет са своевременно организирани, системно подготвени и провеждани редовно, в съответствие с приетия план.

Изводи:

1. Работата на Академичния съвет се организира и провежда, съгласно приетия план за учебната 2021/2022г.

2. Членовете на Академичния съвет участваха активно в работата на заседанията и дефинираха конкретни решения по всички разглеждани проблемни въпроси.

5. МЕТОДИЧЕСКА РАБОТА

Методическата дейност във ВВМУ се провежда съгласно утвърдените годишни планове на основните звена през учебната 2021/2022 година и бе насочена към решаването на изброените по-долу задачи:

1. Подобряване на учебно-възпитателната работа чрез непрекъснато развиване на педагогическите умения и въвеждане на съвременни методи за обучение в електронна среда.

2. Въвеждане в учебния процес на разработените през годината нови учебни планове за специалностите от нерегулираните професии.

3. Разработване и допълване на съществуващи учебни програми.

6. ВОЕННОНАУЧНА РАБОТА

6.1. НАУЧНО-КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Работата по научното развитие на академичния състав на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ се провежда в няколко направления:

1. Обучение в образователната и научна степен „доктор“;

2. Специализация на академичния състав по професионални направления – във ВМС и в гражданското корабоплаване;
3. Хабилитиране на преподаватели;
4. Провеждане на методическа дейност в катедрите и специализирани курсове по езикова и компютърна подготовка.

През отчетния период във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ в докторантура за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ се обучаваха 38 души. Бяха проведени 8 защиты на дисертации пред научни журита за придобиване на ОНС „доктор“.

Изводи:

1. Във ВВМУ е създадена добра нормативна основа за повишаване на квалификацията на академичния му състав и за обучението в докторантура.
2. Катедрите полагат усилия за развитието на академичния състав и за обучението на докторанти.
3. Следва да се предприемат целенасочени мерки за финансирането на дейностите по квалификацията на академичния състав и при обучението в докторантура.

6.2. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ И ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Научноизследователската и иновационна дейност и приложните изследвания (НИИДиПИ) на ВВМУ се осъществяват от *Научната секция* и от основните звена, чрез създаването на целеви творчески интердисциплинарни колективи, съгласно годишните планове. Насочена е към утвърждаването на ВВМУ като център на фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на военноморските науки и морските технологии.

Основни задачи:

1. Въвеждане на приоритети на НИИДиПИ, отговарящи на политиката и приоритетите на Министерството на отбраната, НАТО и морската индустрия на Република България.
2. Интегриране на образователния процес и научноизследователската дейност в единен учебно-изследователски процес.
3. Развитие и обновяване на научния потенциал на ВВМУ.
4. Постигане на многообразие на източниците на финансиране и разработване на рационални механизми за ефективно финансиране на научните изследвания.
5. Провеждане на изследвания, разработване на проекти и технологии в приоритетни области, определени от НАТО за Република България.
6. Стимулиране на вътрешната и международна интеграция чрез интензивно регионално сътрудничество и чрез активно участие в програми на НАТО и Европейския съюз.

За изпълнението на тези амбициозни задачи се планира и разгръща научно-изследователска дейност, характеризираща се с многообразие на целевите програми, по които се предвижда финансирането и изпълнението на планираните задачи и проекти, а именно:

- Проекти по Основна програма 7 „Изследвания и технологии”;
- Проекти по линия на НАТО;
- Проекти по Фонд „Научни изследвания” на МОН;
- Проекти по *Оперативни програми и Програма ФАР* на Европейския съюз.

Планът за научноизследователската дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” за периода 2021г.-2022 г., в интерес на МО, ВМС и морската индустрия основно бе формиран на базата на приоритетните научноизследователски проекти, осигуряващи изпълнение на оперативни цели на секторна политика „*Отбранителни способности*”, необходимите способности на ВМС и модернизацията на военноморското въоръжение и техника, приети от *Съвета по въоръженията*. Част от тях не преминаха в следващите проектантски стадии поради финансова неосигуреност от МО.

Цялостно финансово осигуряване от страна на МО на планираната научна програма на ВВМУ за 2021 г./2022 г. не се изпълни, поради ограничената финансова рамка на ОП 7.1, „*Научноизследователски дейности и проекти*”.

На базата на проведена експертна оценка на получените предложения за научни проекти в Дирекция „Политика по въоръженията” по утвърдена методика бе разработен Списък на приоритизирани научно-изследователски проекти и дейности.

В резултат на обосновани актуалност и необходимост предложенията за научни проекти, заявени от ВВМУ и ВМС бяха класирани в челни места. В тези условия, резултатите от научноизследователската и иновационна дейност и приложените изследвания на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” по различните структурни направления на Плана за НИИДиПИ включваха:

6.2.1. Перспективни изследвания

На базата на приетата в МО и БА „*Стратегия за научните изследвания и технологии в областта на отбраната и сигурността*” ВВМУ формира *Програма за перспективни научни изследвания в областта на отбраната и сигурността на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”*.

6.2.2. Научно-изследователска и иновационна дейност и приложни изследвания

В. Проекти, финансирани от външни организации, на договорна основа с ВВМУ

Научни колективи от ВВМУ участваха успешно в конкурсни програми и на договорна основа извършиха предварителни проучвания по проекти, формулирани и обосновани като актуални и необходими за морската индустрия, но и пряко свързани с проблематиката на ВМС:

В.1. Проект „*Национална пътна карта за научна инфраструктура*” (НПКНИ)

Участието на ВВМУ в изграждането на инфраструктурния комплекс с изпълнението на два инфраструктурни проекта (модула) на територията на ВВМУ, с които ще обнови и разшири собствената си инфраструктура за научни изследвания и образователно-квалификационна дейност.

6.2.3. Развитие на инфраструктурата за научни изследвания, тествания и изпитвания

А. Инфраструктура за устойчиво развитие в областта на морските изследвания, обвързана и с участието на България в европейската инфраструктура (Euro-Argo).

А.1. Проект „Катер за морски изследвания и подводни технологични операции”

С изпълнението на проекта ще се осигури изграждането на катер за комплексни изследвания на морската среда и за подводни технологични операции.

Предназначен е за провеждане на: експериментално-изследователска дейност в областта на морските и подводни технологии, морската екология в крайбрежната морска зона; работни морски и подводни технологични операции; учебни и образователно-квалификационни практически дейности на курсанти и студенти на море.

А.2. Проект „Изследователска лаборатория за подводни технологии с брегови хипербарен комплекс”.

Предвидената за изграждане изследователска лаборатория по подводни технологии е предназначена за: провеждане на научни изследвания в областта на водолазните технологии и подводно-техническите дейности, системи и съоръжения; обучение и повишаване на квалификацията на водолази; създаване на технически условия за научни изследвания и лечебна дейност в областта на хипербарната медицина.

Б. Проект „Българска Антарктическа база „Св. Климент Охридски“

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” изпълнява проект „Българска Антарктическа база „Св. Климент Охридски“ по Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 за изпълнение на „Модул 2 Научноизследователски кораб“, свързан с придобиването и пълноценното въвеждане в експлоатация на Научноизследователски кораб „Св. Св. Кирил и Методий“, чието основно предназначение е осигуряване и провеждане на научноизследователска дейност в интерес на всички заинтересовани институции.

В. Доизграждане и усвояване на „Научноизследователска лаборатория по хидроакустика”

В периода и в процеса на изграждане на Учебния център „Кибероперации” се създадоха условия за разширяване и модернизирание на съществуващата „Научноизследователска лаборатория по хидроакустика”. През 2022 г. започна модернизирание на системите на изследователския ХА басейн, с което ще се осигурят възможности за дистанционно управление на разстоянието и взаимното положение между измервателните хидрофони и изследваните обекти.

Г. Проект „Изграждане на симулатор на машинни операции и за бункеровка на втечен природен газ към симулационната база към катедра „Корабни машини и механизми“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”

По проект „Изграждане на симулатор на машинни операции и за бункеровка на втечен природен газ към симулационната база към катедра „Корабни машини и механизми“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, финансиран с бюджетни средства на

ВВМУ е изградена лицензирана система за симулация на машинно отделение, отговаряща на всички изисквания на Международната морска организация (ИМО) - симулатор за машинни операции (ERS) и за бункероване на втечен природен газ (LNG). Симулаторът на Wärtsilä за Машинни Операции е базиран на софтуерната платформа на TechSim и позволява детайлна конфигурация на класната стая. Изграденият симулатор, се състои от 1 (една) “Класна стая“ (Клас С за симулатор за машинни операции и Клас S бункероване на втечен природен газ) с 12 мрежови интерактивни работни места за обучение, контролирани от инструкторската станция и пълнофункционален симулатор (Клас А за симулатор за машинни операции), контролиран от инструкторска станция, имитираща интериора на помещението за главно управление (MCR) и интериора на машинното отделение (ER) и/или интериорите на машинните отделения с локални постове за работа (LOP) и виртуални машинни станции (VMR).

Д. „Регионален научноизследователски център по морски науки и технологии“

С изграждането на *Регионален научноизследователски център по морски науки и технологии* между ВВМУ, БАН - Център по хидро и аеродинамика (ЦХА) и БАН - Институт по океанология (ИО) се осигури значителното разширяване на материалната база на ВВМУ за научни изследвания поради договореното използване от наша страна на научноизследователската инфраструктура на два института на БАН в областта на морските изследвания и технологии.

6.2.4. Демонстрация на технологии и перспективни концепции в развитието на отбранителните продукти

А. Участие на ВВМУ в Международното изложение за отбранителна техника „Хемус 2022 – Отбрана, антитероризъм и сигурност“.

В периода 01.06–04.06.2022 г. ВВМУ участва в Петнадесетото международно изложение за отбранителна техника „Хемус 2022 – Отбрана, антитероризъм и сигурност“ и в съпровождащата го *Единадесета международна научна конференция ХЕМУС 2022 „Научните изследвания, технологии и иновации - основа за изграждане на нови отбранителни способности“*.

Участието на ВВМУ в изложението беше със собствена експозиция с тематичен надслов *„Интегриран комплекс за наблюдение и защита на обекти от критичната морска инфраструктура“*, чрез която бяха представени научните приоритети и научни постижения на училището, в изпълнението на научни изследвания базирани на приетата *„Стратегия за научните изследвания и технологии в областта на отбраната и сигурността“*.

Б. Участие на ВВМУ в научни конференции.

Б.1. XVI Генерална асамблея на EDINNA (EDucation INland NAvigation)

ВВМУ бе съорганизатор и домакин на XVI Генерална асамблея на EDINNA. EDINNA е образователната мрежа от училища и учебни заведения за корабоплаване по вътрешни водни пътища. Целта на EDINNA е да допринесе за по-структурирано сътрудничество и да създаде хармонизирана система за образование, обучение и сертифициране на персонала по вътрешните водни пътища, за да осигури високо качество на обучения.

Б.2. Международна научна конференция „Проблемите на корабоплаването по вътрешни водни пътища“ (EDucation INland NAvigation Conference)

EDucation Inland Navigation Conference 2022 е първият форум, фокусиран върху проблемите на образованието във вътрешното корабоплаване. Конференцията събра водещи академични учени, изследователи и изследователи представители на централната и местната администрация, държавните и недържавните власти, корабни компании и национални и международни неправителствени организации в областта на вътрешното корабоплаване, транспорта и образованието за обсъждане и анализиране на актуалните предизвикателства и промени в образованието по вътрешно корабоплаване.

Б.3. Международна научна конференция “Сигурност в черноморския регион” (Black Sea Security Conference)

Конференцията по Черноморска сигурност събра на едно място академични и научни експерти, представители на централната и местната администрация, държавните морски власти, корабните компании и национални и международни неправителствени организации в корабоплаването, транспорта и морската сфера с цел да обсъдят и анализират актуалните морски политики, предизвикателства и възможности за военно-политическо, икономическо и социално-икономическо развитие в по-широкия Черноморски регион. Конференцията е интерактивен форум за засилване на професионалния диалог и сътрудничество между експертите по морски въпроси в областта на сигурността и политиката.

Б.4. Първа Международната научна конференция „Съвременни изследвания и технологии за отбраната“ (International Conference Advanced Research and Technology for Defence – ARTDef 2021)

През месец юни 2021 г. ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ бе домакин и съорганизатор на първата Международната научна конференция „Съвременни изследвания и технологии за отбраната“ (International Conference Advanced Research and Technology for Defence – ARTDef 2021), финансирана по Програма 7.1 „Научноизследователски дейности и проекти“ на Министерството на отбраната. Останалите съорганизатори на форума бяха Дирекция „Политика по въоръженията“ – МО, Военна академия „Георги С. Раковски“, Военномедицинска академия, Национален военен университет „Васил Левски“, Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“, Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“.

Международната научна конференция „Съвременни изследвания и технологии за отбраната“ (*Advanced Research and Technology for Defence - ARTDef*) ще бъде ежегоден научен форум за представяне на политиката в областта на изследванията и технологиите в Министерството на отбраната и Българската армия, насочена към ефективно използване на научните постижения за изграждане и поддържане на необходимите отбранителни способности на Въоръжените сили.

Б.5. Международна морска научна конференция (International Maritime Science Conference - IMSC'21)

През месец септември 2021 г., в рамките на честванията по случай 140-тата годишнина от основаването на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, в училището бе организирана и проведена деветата Международна морска научна конференция (International Maritime Science Conference - IMSC'21). Темите на докладите, изнесени на конференцията, включват морско инженерство, навигация, морска екология, хидрография, морска автоматизация и електроника, морски информационни системи, управление на морските системи, интелигентни транспортни системи. Сборникът с доклади от Международната морска научна конференция IMSC'21 е индексирани в международната база данни Web of Science.

Б.6. XXII Генерална Асамблея на Международната Асоциация на Морските университети (IAMU AGA 22)

ВВМУ участва в XXII Генерална Асамблея на Международната Асоциация на Морските университети, проведена се от 19 октомври до 23 октомври 2022 г. в Грузия, гр. Батуми – Държавната морска академия.

В първия ден от Асамблеята се проведе президентски форум, в който участваха ректори и президенти от 32 университета от общо 69 члена на IAMU сред присъстващите. Сред присъстващите ректори бе и Началникът на ВВМУ фл. адм. проф. д.в.н. Боян Медникаров, който на проведлата се конференция, съпровождаща Асамблеята, представи темата, свързана с одобряването на мениджмънт на персонала в морската индустрия с използването на интерактивни методи.

Б.7. Международната научна конференция на Института по космически изследвания и технологии - БАН

Студентите от Космическото студентско общество на ВВМУ участваха и се представиха успешно на Космическата конференция на Института по космически изследвания и технологии – БАН през октомври 2022 г. Представените от тях доклади предизвикаха голям интерес сред космическите специалисти, участвали в Космическата конференция.

В. Обществено признание за научноизследователската дейност на ВВМУ

В.1. Награда за принос в науката „Питагор“

Признание за успешната научноизследователска дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ е спечелената през 2021 г. награда за принос в науката „Питагор“ на Министерството на образованието и науката в категория „Научен колектив с успешна експлоатация и трансфер на научни резултати в полза на индустрията и/или обществото“. Отличието е за научен колектив, който обединява научноизследователската и развойна дейност на 28 учени, работещи в областта на експлоатацията и трансфера на научни резултати в полза на морската индустрия и трансформацията на морския сектор.

В.2. Награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование

На научно-изследователски колективи и научни работници от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ бяха присъдени Награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование в три научни области:

- Колективна награда в научна област „Обществени науки“ – за творчески колектив с ръководител професор доктор Юрий Дачев – за разработване на научния труд „Българско черноморско крайбрежие“;

- Колективна награда в научна област „Природни науки“ - за творчески колектив с ръководител капитан I ранг професор доктор Мирослав Цветков – за разработване на научния труд „Индикативно проучване за районите, подходящи за развитие на аквакултури в морските пространства на Република България“ по международния проект EASME/EMFF/2018/1.2.1.5/01/SI2.806725-MARSPLAN-BS II Cross-border Maritime Spatial Planning for Black Sea – Bulgaria and Romania - MARSPLAN-BS II („Трансгранично морско пространствено планиране за Черно море България - Румъния“);

- Колективна награда в научна област „Технически науки“ - за творчески колектив с ръководител професор д.т.н. Николай Филев Джагаров – за забележителни научни постижения в областта на корабната електротехника, включително спечелване на финансиране от Фонд „Научни изследвания“ за изпълнение на проект за фундаментални научни изследвания „Интегрирани безжични мрежи за диагностика на корабно електрообзавеждане“.

6.2.5. Интеграция по НИИД_uПИ с други институти и производствени звена

Продължи регулярното участие на ВВМУ в дейността на:

- „Регионалната агенция по предприемачество и иновации - Варна“;
- „Регионален научноизследователски център за морски науки и технологии“;
- „Българската национална асоциация по корабостроене и кораборемонт“;
- „Национална океанографска комисия“ към Междуправителствената комисия на ЮНЕСКО – ООН;
- „Високотехнологичен бизнес инкубатор-Варна“.

Съгласно сключени рамкови договори, продължи регулярното участие на ВВМУ в сътрудничеството и съвместната дейност с:

- *Института по отбрана* - МО;
- *Център по хидро и аеродинамика* – БАН, в областта на морските науки, технологии и морското образование;
- *Патентно ведомство на Република България в областта на защитата на индустриалната собственост.*
- „Арсенал“-АД, Казанлък - за съвместна дейност и сътрудничество в областта на морските оръжия и подводни боеприпаси.

Продължи успешно и дейността на **Регионалния научноизследователски център по морски науки и технологии** на територията на град Варна, ръководен от началника на ВВМУ. В рамките на дейността на Центъра продължава сътрудничеството и съвместната дейност между ВВМУ и БАН-ЦХА, въпреки протичащите в БАН кардинални структурни и кадрови промени.

6.2.6. Програма за перспективни научни изследвания в областта на отбраната, сигурността и образованието на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Б. Проекти по процедури на Министерството на образованието и науката:

Б.1. Проект *Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска*, водещ партньор - Институт по квантова механика-БАН, по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж"- договор номер BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност;

Краен срок за завършване: до 30.06.2023 г.

Б.2. Национална научна програма "*Интелигентно растениевъдство*"

Общата цел на Национална научна програма "Интелигентно растениевъдство" е провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания за създаване на модели за роботизирани технологии, дигитални методи за диагностика и прогноза, както и за цифрово управление на земеделски стопанства с растениевъдно направление за осигуряване на устойчива и ефективна продоволствена система. Чрез изследванията по Програмата ще бъдат проучени възможностите и ще бъдат разработени модели за използването на роботизирани технологии, сателитни изображения и дигитални методи за диагностика, прогноза и управление на производството на качествена растениевъдна продукция и без негативни ефекти върху климата и околната среда. Научните изследвания в Програмата ще подпомогнат развитието на земеделието като високотехнологична, устойчива, високопродуктивна и атрактивна сфера от българската икономика, която ще спомогне за подобряване на условията на живот на земеделските стопани и на селските райони като цяло. В допълнение тези изследвания ще допринесат за по-устойчиво управление на природните ресурси, намаляване на вредното въздействие на земеделието върху околната среда и климата, намаляване на употребата на пестициди и повишаване на качеството и безопасността на земеделската продукция, с което да се гарантират продоволствената сигурност и общественото здраве.

Краен срок за завършване: до 19.03.2024 г.

Б.3. Национална научна програма "*Сигурност и отбрана*"

Национална научна програма "Сигурност и отбрана", включва координирани и целеви фундаментални и приложни научни изследвания в областта на сигурността и отбраната, като резултатите от всички научни изследвания ще бъдат публично достъпни.

Изпълнението на Национална научна програма "Сигурност и отбрана" е с начало 2022г. Основната цел на Програмата е осигуряване на сигурна и благоприятна среда за развитие на обществото и държавата, чрез провеждане на координирани и целеви фундаментални и приложни научни изследвания в областта на сигурността и отбраната и създаване на устойчиво партньорство между включените в програмата научни и образователни организации, за съвместно участие в национални и европейски международни изследователски мрежи, програми и проекти.

Програмата се създава в изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 – 2030 г. с цел повишаване на националния научен капацитет в областта на сигурността и отбраната. Чрез нея ще бъдат консолидирани усилията на научните организации, висшите училища и иновативните бизнес организации в страната. Резултатите от всички

фундаментални научни изследвания ще бъдат публично достъпни и ще могат да се ползват от учени, докторанти, студенти и др. за развитие и обогатяване на постигнатите научни постижения в полза на обществото.

Темите по Програмата обхващат управлението при кризи, ресурсното осигуряване, предотвратяването от терористичните заплахи, киберсигурността, създаване и анализ на големи масиви от данни, изкуствен интелект, защита на критичната инфраструктура, техническо въоръжение и др.

Краен срок за завършване: до 18.05.2025 г.

В. Проекти по програма ЕРАЗЪМ+ :

През отчетния период ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” продължава участие в международни образователни проекти, финансирани по Програма „ЕРАЗЪМ+“, и насочени към разработване на нови стандарти за обучение на морски специалисти, адаптиране на образованието и квалификацията, които морските лица получават, към изискванията на морската индустрия и към повишаване на сътрудничеството между организациите в сектора на морското образование и обучение и промишлеността за управление на проблемите в морския сектор:

- Проект № 2019-1-TR01-KA203-077463 *Maritime Innovative Network of Education for Emerging Maritime Issues (MINE-EMI)* / "Морска иновативна образователна мрежа за нововъзникващи въпроси";

- Проект № 2020-1-EL01-KA203-079228 *ISOL-MET Innovative SOft Skills to Maritime Education and Training (iSOL-MET)* / "Иновативни меки умения за морското образование и морската практика";

- Проект № 2020-1-LT01-KA226-VET-094834 *SeaSAFER: Simulation of Sea Accidents For Effective Responses* / *SeaSAFER: Симулиране на морски аварии за ефективен отговор*;

- Проект № 2020-1-RO01-KA226-VET-095380 *Innovative Assessments Tools and Practices for Formal Education Processes for Defense and Public Order Educational Sector – Enhanced Digital and Online Methods and Technologies (FAST)* / Иновативни инструменти за оценка и практики за образователни процеси за образователния сектор на отбраната и общественения ред - подобрени цифрови и онлайн методи и технологии;

- Проект № 2021-1-BG01-KA220-VET-000029988 *Enabling Seafarers to Mutual Endorsement (ENDORSEME)* / „Създаване на условия за взаимно признаване на квалификациите на морските лица между морските административни органи", ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – БЕНЕФИЦИЕНТ;

- Проект № 2021-1-RO01-KA220-VET-000029412 *Maritime Simulators and Training Facilities Network for Enhancing the Exchange of Good Practices and Digital Learning (MARS-NET)* / „Морски симулатори и мрежи от учебни съоръжения, свързани с обмен на добри практики при дигитално обучение“;

Проект № 2021-1-RO01-KA220-VET-000029622 *SEAfarers Experiential Knowledge Based MENTORS (SEA MENTORS)* / „Обучение, основаващо се на опита на морските лица“.

Г. Проект по Фонд „Научни изследвания“

- Проект за провеждане на фундаментални научни изследвания „Интегрирани безжични сензорни мрежи за диагностика на корабно електрообзавеждане“.

Проектът е насочен към изследване и разработване на SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) системи. Интелигентните корабни SCADA системи се разработват на принципа на plug and play, който позволява да се измерват, обработват, идентифицират данни за работата на корабните машини и електрическите системи. Тези plug and play системи са универсални, автономни, изградени на модулна основа, лесни за изпълнение. Ефективните системи за мониторинг свеждат до минимум неочакваните повреди на двигатели, намаляват разходите за обслужване и непредвидените престои. Системата за наблюдение събира първичната информация от обзавеждането, използвайки методите за обработка на данни или анализ на данни. Такива автоматизирани системи изискват използването на интелигентни системи, базирани на изкуствен интелект: изкуствен алгоритъм, размита логика, изкуствена невронна мрежа и експертни системи.

Краен срок за завършване: до 25.11.2024 г.

Д. Проект по „Европейски фонд за морско дело и рибарство“

Проект № EASME/EMFF/2018/1.2.1.5/01/SI2.806725-MARSPLAN-BS II Cross-border Maritime Spatial Planning for Black Sea – Bulgaria and Romania (MARSPLAN-BS II) / "Трансгранично морско пространствено планиране за Черно море България - Румъния"

На 31.12.2021 г. успешно бе завършено изпълнението на международния проект EASME/EMFF/2018/1.2.1.5/01/SI2.806725-MARSPLAN-BS II Cross-border Maritime Spatial Planning for Black Sea – Bulgaria and Romania - MARSPLAN-BS II („Трансгранично морско пространствено планиране за Черно море България - Румъния"). Основната му цел бе да подкрепи съгласуваното междусекторно морско пространствено планиране (МПП) в България и Румъния в рамките на Директива МПП 2014/89/ЕС и да създаде дълготраен механизъм за трансгранично сътрудничество в Черноморския басейн, имащ огромно стратегическо значение, както за опазване на сигурността в Европа, така и за развитието на всички черноморски страни.

Период на изпълнение: 01.07.2019 г. - 31.12.2021 г.

Извод: Въпреки липсата на финансиране на НИИДиПИ от страна на МО, факт бе разширяването и интензифицирането на дейността на ВВМУ в научно-изследователската област.

През учебната 2021-2022 г. бяха постигнати *следните резултати:*

1. Увеличаване на научноизследователските и образователни проекти, изпълнявани от ВВМУ, съвместно с научноизследователски институти и внедрителски звена в регионален, национален и международен план, при повишено участие в тях на научно-преподавателския състав от ВВМУ.

2. Увеличение на броя на лабораторните упражнения и семинарни занятия на студенти и курсанти в изследователските лаборатории и изпитателни комплекси на Центъра по хидро- и аеродинамика.

3. Създадени бяха условия за осигуряване на реалното участие на преподавателите и на обучаемите в научноизследователската дейност, провеждана от ВВМУ.

4. Създадени са необходимите предпоставки за интегриране на образователния процес и научноизследователската дейност в единен учебно-изследователски процес.

5. Провежданата научно-изследователска и иновационна дейност и приложни изследвания от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” способства за повишаване на ефективността и подобряване на научното осигуряване на ВМС и морската индустрия.

Извод: Налице е процес на хармонизиране на дейността с духа на Европейската стратегия за морските изследвания и Интегрираната морска политика на Европейския съюз.

6.3. ИЗДАТЕЛСКА РАБОТА

Издателският план на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” включваше подготовката на издателските оригинали на заглавия, предложени от Академичния съвет и Факултетните съвети на I-ви и II-ри факултет с обем в страници, съответстващ на годишните капацитетни възможности.

В рамките на планираните срокове бяха изработени следните издания:

1. „Indicative research results regarding the areas suitable for the development of aquacultures in the maritime space of the Republic of Bulgaria”, научно изследване, автори - екип с координатор проф. д-р Калин Калинов.

2. „Резултати от индикативно проучване за районите, подходящи за развитие на аквакултури в морските пространства на Република България”, научно изследване, автори - екип с координатор проф. д-р Калин Калинов.

3. „MARSPLAN-BS II PROCEEDINGS”, научно изследване, автори - екип с координатор проф. д-р Калин Калинов.

4. „Автоматизирани информационни системи за боен мениджмънт“, автор Никола Стоянов.

5. CD - учебник: „Химикали и масла за експлоатация на корабните енергетични уредби“, автор Юлиян Василев Москов.

6. „Методи за производство и възстановяване ресурса на детайлите от корабните двутактови и четиритактови дизелови двигатели“, монография, автор Калин Георгиев Люцканов.

7. „Физика. Учебно помагало за студенти от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, автор Антонина Христова.

8. E-book „Дигиталният университет. Поуки от практиката на ВВМУ“, монография, автор Йордан Сивков.

9. „Модулен математичен модел на корабен дизелов двигател за диагностика и управление“, монография, автор Юлиян Москов.

10. „Компютърни мрежови технологии – проблеми и предизвикателства“, монография, автор Юлиян Иванов Цонев.

11. „Аналитичен йерархичен процес за оценка и избор на защитени софтуерни решения“, монография, автор Валентина Петрова.

12. “Maritime English Course for Navigators. Sailing Directions”, учебник, автори: Петина Вичева и Катя Анчева.

Изработени бяха и оригиналите на дипломите на випускниците, успешно завършили образованието си на редовната сесия през м. май – юни през учебната 2021/2022 г.

6.4. ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Публикационната дейност на преподавателския състав във ВВМУ през 2021 година бе пряко отражение на необходимостта от:

- Актуализиране на съдържанието на учебния процес чрез актуална специализирана учебна и методическа литература за подготовка на обучаемите;
- Поддържане и повишаване на квалификацията и запазване на приемствеността в научните изследвания във военното и техническото висше образование в България от академичния състав;
- Утвърждаване на ВВМУ като национален център за научни изследвания на военноморските и морските дейности в гражданското корабоплаване;
- Изпълнение на научни-приложни изследвания за разрешаване на съществуващи и нововъзникващи проблеми пред международните, регионалните и националните институции и икономически субекти за постигането на друго ниво на национална икономическа независимост.

Влияние върху публикационната дейност на преподавателския състав във ВВМУ оказваха динамично променящите се икономически условия в морския сектор и в страната като цяло. Протичаха процеси с различна активност, свързани със:

- структурна трансформация на националните периодични научни издания;
- ограничени институционални и собствени финансови възможности за издаване на осъвременена учебна и учебно-методическа литература за подготовка на обучаемите;
- недостатъчна осигуреност на финансови средства за участие в научни форуми.

Прегледът на публикационната дейност на преподавателите във ВВМУ през 2021 г. показва, че общата тенденция за положително развитие е запазена. През периода преподавателите от ВВМУ обнародваха научни публикации в престижни издания у нас и в чужбина.

Количествената характеристика на публикационната активност на преподавателите във ВВМУ за 2021 г. е представена в таблица 6.4.1

Таблица 6.4.1

Публ	Дис./Авт	Моногр	Статии	Доклади	Учебници	Всичко	Цит.
І Ф	2	3	32,8	31,3	0	69,1	105
ІІ Ф	10	3	28,2	34,7	1	76,9	31
ДСДК	0	0	1	0	0	1	2
ВВМУ	12	6	62	66	1	147	138

Забележка: Наукометричните показатели се анализират за завършена календарна година (а не за учебна година).

Приносите на основните звена в публикационната активност за разглежданата година са: I факултет – 52%, II факултет – 47% и ДСДК – 1%. Задграничната публикационна активност е общо 16 публикации, от които 31% на факултет „Навигационен”, 69% на факултет „Инженерен” и ДСДК – 0%. В сравнението с данните за 2020 г. е налице спад с 50% на публикациите.

Активите на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” в индексите за научно цитиране за годината бяха: *SCOPUS 262*, *WoS 211*, *Science Index 237*. Налице е намаляване на процента на задграничните индексирани публикации. Индексът на Хирш на училището $h = 6$ (*SCOPUS*), $h = 6$ (по *WoS*), с което от предходната година. Като цяло отбелязан е и известен спад и при публикациите в световните бази данни.

Изводи:

1. Отчетените качествени параметри на публикационната дейност на преподавателския състав през 2021 г. са с относително по-ниски стойности от предходната календарна година.

2. Налице е спад на индексът на Хирш в световните бази данни, което свидетелства за намалено качество и полезност на публикациите на ВВМУ като цяло за предходния период.

3. Запазва се относителният дял на преподавателите без публикации - приблизително 4% през анализирания период.

4. През 2021 година е налице ръст на количествените характеристики на публикационната активност по отношение на докладите (16) и на цитиранията (132). Налице е спад при монографиите с 9.

7. СОЦИАЛНИ И ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

7.1 СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

През изминалия период в синдикалната организация във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” член на ФНСО БА към КНСБ членуваха 170 служители. Ръководството на Вузовската синдикална организация (ВСО) участваше в процеса на подготовка на предложение за промени в щатното разписание и за изменения на трудовите правоотношения на цивилните служители. В Комитета по здравословни и безопасни условия на труд има представители на ВСО. Изграден бе добър социален диалог между Ръководството на ВВМУ и представителите на ВСО. Командването на ВВМУ прояви разбиране и реши своевременно въпросите, поставени от синдикалната организация, които са от компетентността му като спазва законовите разпоредби.

7.2. ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

През изминалия период дейността по връзките с обществеността бе насочена към издигане престижа на ВВМУ, организиране на мероприятия, информиране на обществеността за развитието на училището и укрепване на контактите с институции, организации, сдружения и фирми от морския бизнес.

През изтеклия период, бяха отбелязани националните и официални празници, традиционните мероприятия, заложи в годишния план на ВВМУ, официални визити и домакинства на мащабни форуми.

На 11.09.2021 г. се проведе тържествен ритуал по полагане на военна клетва на новоприетите курсанти. На 8.10.2021 г. на официална церемония, с решение на Академичния съвет на проф. д.н. Христо Пимпирев, бе присвоено звание „Почетен професор“ на ВВМУ.

На 27.09.2021 г. с тържествена церемония бе открита новата академична 2021/2022 година във ВВМУ. На 29.10. 2021 г., навечерието на Деня на народните будители – 01.11.2021 г., бе отбелязан с тържествена церемония и награждаване на изявени служители от ВВМУ.

Патронният празник на Училището бе отбелязан на 07.12.2021 г. Честването премина с построяване на почетен караул и полагане на венци и цветя пред паметника на Никола Вапцаров.

Отбелязване на 141 години от основаването на Морско училище на 07.01.2021 г. премина в присъствието на зам.-министъра на отбраната – Александър Петков и зам.-министър на транспорта – Владимир Върбанов. Като част от мероприятията за празника двамата заместник-министри откриха нова спортна зала във ВВМУ.

На 15.02.2022 г. ВВМУ бе домакин на мащабен форум за развитието на варненския регион, чрез усъвършенстване на пристанищната инфраструктура. Форумът бе инициран от Министерство на транспорта. Срещата се проведе с участието на министъра на транспорта – Николай Събев, както и зам.-министрите на транспорта, на иновациите и растежа, председателя на Комисията по транспорт в Парламента, генералния директор на ДППИ, местната власт и морския бизнес.

На 7.03.2022 г. Морско училище бе домакин на конференция „Иновации и растеж: Варна“, която се проведе под патронажа и в присъствието на министъра на иновациите и растежа – Даниел Лорер. По време на форума на представителите на бизнеса бяха презентирани мерките за насърчаване на иновациите и растежа, финансирани със средства от Европейския съюз и инструментите в подкрепа на предприемачеството.

Група от Командно-щабния колеж на Въоръжените сили на Германия посети Морско училище на 29.03.2022 г.

Денят на храбростта и българската армия – 06.05.2022 г. и Денят на българската просвета и култура и славянската писменост – 24.05.2022 г. бяха отбелязани с военен ритуал и церемонии по награждаване на изявени военнослужещи и цивилни служители от ВВМУ.

Като част от традиционните мероприятия на ВВМУ бе проведен Ден на курсантското управление и предаване на курсантската курсовка на 13.05.2022 г. В тържествения военен ритуал участваха и курсанти от Румъния и Северна Македония, които са обучаеми във ВВМУ по програма „Еразъм“.

Денят на курсантското управление е традиция за Морско училище, която датира от 1967 г., а през 2019 г. ритуалът бе възобновен. През 2022 г. се проведе за четвърти път. На този ден курсантите петокурсници заемат дубльорски позиции на ръководните длъжности в Училището. Те се запознават с работата и дейностите на различните отдели и звена.

На 08.06.2022 г. ВВМУ бе посетено от посланика на Япония – н.пр. Хироши Нарахира.

Традиционният Ден на отворените врати, в който ученици се запознават с учебно-материалната база и специалностите, за които могат да кандидатстват след завършване на средно образование, се проведе на 10.08.2022 г. при огромен интерес.

На 28.06.2022 г. бе организирано посещение на Корпуса на чуждестранните военни аташета, акредитирани в България.

На 07.07.2022 г. на посещение във ВВМУ пристигна директора на Управление „Брегова охрана“ към Гранична полиция на Грузия – кап. I р. Рамаз Папидзе.

На 23.07.2022 г. бяха отбелязани 80 години от гибелта на Никола Вапцаров с полагаане на венци пред паметника на поета и тържествен марш.

С официална церемония на 12.08.2022 г. бяха приети новите курсанти. Новобранците, придружени от своите родители, бяха посрещнати от началника на Училището – флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров. След церемонията по посрещането, младите курсанти по традиция си направиха обща снимка пред паметника на патрона на ВВМУ – Никола Й. Вапцаров.

Тържественото връчване на дипломите на студентите от „Випуск 2022“ бе организирано, спазвайки анти-ковид мерките. То се проведе на малък плац в Училището. Церемонията се проведе на 13.08. 2022 г.

Ден по-късно – 14.08.2022 г. бе производството на курсантите от ВВМУ. Първо офицерско звание бе присвоено на 26 курсанти от „Випуск“ 2022 г., с военна церемония, проведена на Морска гара, в присъствието на министъра на отбраната Димитър Стоянов, началника на отбраната адмирал Емил Ефтимов и командира на ВМС контраадмирал Кирил Михайлов. Дипломите на новите офицери бяха връчени от началника на Училището – флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров. В същия ден, след края на Производството на новите лейтенанти, министърът на отбраната направи официално посещение във ВВМУ. По време на визитата си той откри новоизградения Симулатор за машинни операции (Engine room Simulator) и бункероване на втечен газ (LNG).

Новата учебна 2022/2023 г. във ВВМУ бе открита на 19.09 от министъра на образованието Сашо Пенков. След края на церемонията за новата учебна година, министърът откри барелеф и нов учебен център. Просветният министър поднесе цветя пред барелефа на капитан I ранг професор Трифон Пенков – преподавател и създател на обучението по шест специалности в Морско училище, както и носител на почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на ВВМУ, и преряза лентата на Lang Mar – център, в който студенти и курсисти ще тестват знанията си по специфичен английски, свързан с морската терминология, за което ще получават сертификати.

Продължава промотирането на мероприятията, събитията и гражданските и военните специалности във ВВМУ по всички информационни канали. Събития се отразяват редовно, както на сайта и Фейсбук страницата на Училището, така и в електронните медии на партньорските университети. Националните медии, като BTV Media Group, Нова, БНТ и ВТК регулярно подготвят и излъчват материали за курсантския живот, официалните чествания и визити и други мероприятия в Училището. От тази година ВВМУ разширява представянето си в социалните

мрежи. Освен във Фейсбук, ВВМУ вече има страници в Инстаграм и ТикТок, които набират популярност сред потребителите на тези социални мрежи.

Свидетелство за добрата репутация на училището бяха множеството посещения от чуждестранни делегации и проведените предварителни разговори за съвместни програми и проекти. Във Флотската алма матер бяха посрещнати редица министри и други високопоставени служители на държавната администрация, посланици, български и чуждестранни институции, сдружения, организации, фирми, ведомства и др.

В края на септември Висшето военноморско училище за пореден път се доказва, че е сред най-престижните институции, след като бе избрано за домакин на Юбилейното годишното заседание на 50-ия панел „Приложни технологии за транспортните средства“ (Advanced Vehicle Technology) на Организацията за наука и технологии на НАТО (NATO STO) – AVT 50th Panel Business Meeting Week. Той се проведе от 25 до 30 септември 2022 г. Над 400 докладчици от 32 държави взеха участие в престижния форум.

През 2022 г. бяха подписани споразумения и меморандуми, с цел сътрудничество на Морско училище с редица организации, институции, учебни заведения и фирми. Продължава и редовната кампания по събиране на пластмасови капачки с цел закупуване на медицинско оборудване.

През отчетния период се поддържаха добри взаимоотношения и ползотворни контакти с фирми – работодатели на наши кадри като Параходство БМФ, „Стамко Менинг Варна Ко“, „Зодиак Меритайм“, „Старгейт меритайм“, „Овърсийз меритайм“, „Космос шипинг“, „Премиер груп“, „411-маркетинг“, „Илийн Марин“ и др.

Представители на Училището вземат участие в организирани мероприятия, празници, чествания и годишнини на институции, учреждения и фирми, свързани с морския бизнес и индустрия. Поддържат се добри взаимоотношения с военни и граждански университети в Румъния, Полша, Украйна, Гърция и САЩ. Продължава и взаимодействието с Асоциацията на възпитаниците на Морско училище, като форма за обществена подкрепа на училището.

9. ЛОГИСТИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ

9.1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ЕФЕКТИВНОСТ НА ЛОГИСТИЧНИТЕ ОРГАНИ.

Разходването и отчитането на материалните запаси се осъществяваше по заявки от структурите на ВВМУ и съгласно изискванията на „Вътрешните правила за документирание на стопански операции в МО, БА и структурите на подчинение на министъра на отбраната“, „Вътрешните правила за документирание на стопански операции във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и „Системата за финансово управление и контрол“. Не са допуснати провалени занятия и мероприятия поради неосигуреност с автомобилна техника.

През отчетния период бяха извършени следните строително-монтажни работи:

1. „Реновиране на оградата на тенис площадката на територията на ВВМУ “Н. Й. Вапцаров“ във ВР №1315.

2. „Текущ ремонт на кабинети (каб.№3304 и каб.№3314) в западен учебен корпус във ВР 1315“ - сграда № 2;
3. „Основен ремонт на спортни площадки и изграждане на кабелна канална мрежа“;
4. „Текущ ремонт на спортен комплекс“ (вътрешен ремонт на 2-ри етаж на учебен спортен комплекс - сграда № 11)“;
5. „Вертикална планировка зад централен корпус“
6. „Линейно кабелно захранване за дълбоководния басейн“;
7. „Реновиране на тенис корт - 1 бр.“ в района на училището;
8. „Реновиране на кабинет - 1бр. и канцеларии - 3 бр. в сграда № 3 - източен учебен корпус“;
9. „Реновиране на кабинети - 15 бр. и коридор 3 етаж в сграда № 1 - централен корпус“;

В момента се извършват следните строително-монтажни работи:

1. „Ремонт на плосък покрив на сграда №11 – учебен спортен комплекс (УСК) във ВР № 1315“;
2. „Ремонт на покриви на сгради във ВВМУ / сграда № 16 – административна, гараж, сграда №4 – отоплителна централа, сграда №21 - трафопост и склад/;
3. „Реновиране на учебен кабинет № 2205 в сграда № 3 - източен учебен корпус;
4. „Ремонт на кабинети №2330 и №2331 и Изграждане на лаборатория по „Приложна електротехника”- трети етаж“ в сграда № 3 -източен учебен корпус на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.
5. „Изграждане на дълбоководен басейн на територията на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ във войскови район /ВР/ №1315 – към настоящия момент работата продължава;

В процес на изготвяне на количествено-стойностни сметки са следните, СМР:

1. „Ремонт на покрив и ремонт на еркери и корнизи на сграда №1 - централен корпус“ ;
2. Ремонт на покриви на сгради във ВР № 1326 – местност „Карантината“ на ВВМУ “Н. Й. Вапцаров“.
3. „Текущ ремонт на работилница в сграда №8“;
4. „Ремонт и преработване на стаи за отдих в спални помещения в сграда №15 - битов корпус“ ;
5. „Преустройство на съществуващи учебни зали в спално - битови помещения в сграда №18, находящи се във ВР 1315.

10. ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Учебният процес по физическо възпитание и спорт във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” се проведе съгласно планираните аудиторни и извънаудиторни часове, както и спортно-тренировъчната дейност с представителните отбори на училището за курсантите и студентите под ръководството на преподавателите физическото възпитание и спорт. Летният морски лагер се отрази успешно на

работоспособността и психофизическата готовност за действие в екстремални ситуации и изграждане на лидерски качества при обучаемите.

Създадената организация за провеждане на спортно-тренировъчен процес по плуване, морски многобой, волейбол, футбол, баскетбол, техники за лична защита, тенис и лека атлетика допринесе за осигуряване правото и възможността на всеки курсант и студент да спортува и усъвършенства психо-физическите си способности, активности, умения и компетенции. Постигнатите спортни успехи допринесоха за повишаване имиджа на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и за личностна изява на участниците в индивидуалните и групови спортове и изграждането на ценностната им система чрез спорта като социален феномен.

Въпреки натоварената аудиторна, плавателна и служебна заетост, в изпълнение на заповедите на министъра на отбраната, командира на ВМС и плана за спортната дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ представителните ни отбори от курсанти и студенти взеха участие и се класираха на призови места, както следва:

- Държавно военно първенство по плуване, което се проведе в плувен басейн на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Класиране – комплексно отборно – I-во място мъже/жени;

- Държавно военно първенство по лека атлетика в гр. Сливен. Класиране - комплексно отборно – I-во място мъже/жени;

- Квалификации за държавно военно първенство по тенис на корт и тенис на маса;

- Държавно военно първенство по тенис на корт – жени и мъже в к.к. Албена. Класиране – отборно II-ро място жени;

- Държавно военно първенство по ски-алпийски дисциплини в к.к. Боровец. Класиране – отборно V-то място жени;

- Спартакиада на ВМС по морски спортове. Класиране – комплексно отборно – II-ро място мъже/жени;

- Международен турнир по баскетбол по правилата на FIBA 3×3 на Полската военна академия „Героите на Вестерплате“ в гр. Гдиня. Класиране – II-ро място мъже.

- Държавен военен шампионат по футбол на малки врати в гр. Варна;

- Държавен военен шампионат по волейбол в гр. Варна;

- Състезания между студентите от варненските университети за купа „8-ми декември“ през есента на 2021г. и „Варненска универсиада“ през пролетта на 2022г. в спортовете - плуване, лекоатлетически крос, тенис, футбол на малки врати и тенис на маса.

- Купа от световното първенство по ветроходство в Полша – юни 2022 г.

За пореден път наши курсанти се наредиха сред 10-те най-добри спортисти на годината на Националната военна спортна федерация и бяха наградени от началника на отбраната и председател на Федерацията – адмирал Емил Евтимов.

Новоизградените открити игрища за волейбол, баскетбол, футбол на малки врати, тенис хард-корт, фитнес център на площ от 360 м², възстановения тенис клей-корт, реновираната зала за спортни игри и плувен басейн създават отлични условия за целенасочен учебно – тренировъчен процес на курсантите и

студентите в редовните учебни занятия и за провеждането на специализирани тренировки на представителните отбори на училището.

11. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През миналата учебна година са организирани и проведени общо 74 мероприятия/командировки в чужбина, които са три пъти повече от предишната учебна година.

38 наши курсанти участваха в 17 задгранични командировки. Двама от тези курсанти проведоха плавателна практика на борда на румънския ветроходен кораб „Мирча“, а други двама - на гръцкия кораб със спомагателно назначение „Прометей“.

По програма „Еразъм+“ има 15 мобилности на 22 преподаватели и 5 мобилности на 8 курсанти, които успешно завършиха по един семестър във военни учебни заведения на Полша, Румъния и Португалия. Мобилностите на студенти с цел практика са 340, а тези с цел обучение – 12. По програма „Еразъм+“ се работи по 7 проекта, по които са осъществени общо 11 мобилности.

Четири мероприятия през отчетния период бяха проведени във виртуална среда.

Едно от основните направления в международната дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ е сключването на договори за сътрудничество с чуждестранни научни и образователни институции. През учебната 2021/2022 г. се сключиха рамкови договори за академично сътрудничество с една чуждестранна компания и със 7 български учебни заведения, компании и организации.

Важен критерий за оценяване на престижа и реномето на ВВМУ е членството в утвърдени международни организации и асоциации като IAMU, IMLA, BSAMI и др. През отчетния период продължи сътрудничеството ни с тези организации.

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ осъществява активна международна дейност и по линия на НАТО. В Програмата на НАТО DEEP Украйна (Defence Education Enhancement Programme – Програма за повишаване ефективността на военното образование в Украйна) участва началникът на ВВМУ и преподаватели от училището. В рамките на тази програма е участието на началника и зам.-началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ в 11-та Годишна отчетна среща (Clearing House) на програма DEEP. По DEEP Украйна бяхме домакини на 4 мероприятия с участие на курсанти и офицери от Военноморския институт в Одеса и Военния институт по телекомуникации в Киев.

Директорът на Департамента за следдипломна квалификация капитан I ранг Желязко Николов взе присъствено участие в Първата конференция на сержантски и старшински военни академии и колежи в рамките на DEEP, а двама души от училището участваха в тази конференция онлайн.

В Програмата на НАТО DEEP Азербайджан участват капитан I ранг проф. д-р Калин Калинов, заместник – началник по учебната и научната част на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и капитан I ранг доц. Валентин Василев. През периода те взеха участие в 3 мероприятия, като на едното от тях бяхме домакини.

В рамките на Европейския колеж за сигурност и отбрана (ESDC) представители на училището участват редовно в заседанията на Групата за изпълнение на инициативата на ЕС за обмен на млади офицери или така наречената инициатива EMILYO (Exchange of Military Young Officers). Решенията на тази група имат отражение върху квалификационната рамка за подготовката на офицерите и от другите видове въоръжени сили. В тази връзка капитан I ранг доц. д-р Недко Димитров участва в 52, 53 и 54-то заседание на Групата за прилагане на инициативата EMILYO. Той беше избран за ръководител на една от подгрупите ѝ. По тази инициатива има осъществени 9 командировки на преподаватели и курсанти, като 8 курсанти участваха в 4 едноседмични модула във Военната академия на Португалия, Военноморската академия на Гърция и Военната академия на Гърция за подготовка на офицери за бойно осигуряване. Редовни участници сме и в олимпиадата, която се провежда в рамките на Общата политика за сигурност и отбрана (CSDP), като доц. д-р Сияна Люцканова и двама курсанти взеха участие в 6-то ѝ издание, проведено във Франция.

Много успешно се развива и сътрудничеството между училището и ВМА на САЩ в гр. Анаполис, щата Мериленд. През отчетния период трима наши курсанти участваха присъствено в Конференцията за наука и техника (NASEC) и Конференцията по международни отношения на Военноморската академия (NAFAC). Един курсант участва онлайн в Конференцията по лидерска подготовка (NALC), организирана от Военноморската академия на САЩ. От 16 до 21.4.2022 г. началникът на училището беше на официално посещение в САЩ по покана на началника на Военноморската академия на САЩ вицеадмирал Шон Бък. Посещението и срещата с вицеадмирал Бък бяха много ползотворни.

Пример за поддържане на международните контакти на училището са и мероприятия, на които то е домакин. По-важните от тях са: българо-американско учение на силите за специални операции "Trojan Footprint 22"; международно обучение по управление на кораб с използване на корабни симулатори „Евро Азиатско партньорство 2022“ ("Eurasia Partnership Shiphandling 2022"), организирано за четвърта поредна година във ВВМУ с участие на офицери от Азербайджан, България, Грузия, Румъния и САЩ; компютърно подпомагано обучение по тактическо маневриране на тренажор на вахтения офицер с участие на курсанти от Румъния и Полша; гостуване на 8 курсанти от специалност „Киберсигурност“ и един офицер от Военноморската академия на САЩ.

През отчетния период училището участва в киберученията Locked Shield и в Cyber Coalition.

Придобиването на научно-изследователски кораб (НИК) „Св. св. Кирил и Методий“ с бордови номер 421 и подготовката му за плаване до Антарктида в края на тази година беше свързано с допълнително разширяване на обхвата на международната дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Командирът и старши помощник-командирът на кораба преминаха курсове по антарктическа навигация в гр. Буенос Айрес с неocenимата помощ на контраадмирал Марсело Тарапов, директор на обучението във ВМС на Аржентина, който бе удостоен с титла „Почетен професор на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Капитан II ранг Н. Данаилов освен курса по антарктическа навигация присъства на предходните изпитания

за плаване до Антарктида на испанския изследователски кораб „Есперидес“. Флотилен адмирал Медникаров, заедно с председателя на Управителния съвет на Българския антарктически институт проф. д.н. Христо Пимпирев, участваха в срещи с Полярния комитет на Испания и с Полярния изследователски институт на Турция.

Сред многото посещения във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ през изминалата учебна година може да отличим тези на: посланика на Япония Н. Пр. Хироши Нарахира, началника на отбраната на Полша ген. Раймунд Андржейшак, 15 офицера от Генерал-щабния курс на Бундесвера, корпуса на военните аташета акредитирани в и за България и др. Отделно училището беше посещавано от военноморските аташета на САЩ и военните аташета на Германия, Полша и Румъния, от представители на редица чуждестранни шипингови и менингови компании.

12. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

ВВМУ изпълни самостоятелен бюджет, в съответствие с решението на Народното събрание за привеждане на Акта за създаване на училището, Закона за отбраната и въоръжените сили и Закона за висшето образование.

Отчетът за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ за 2022 г. се изготвя на основание Закона за държавния бюджет на Р България за 2022 г. и стандартите издадени по реда на чл.164 ал.1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ.

През отчетния период финансовото осигуряване на ВВМУ се извърши в съответствие със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2022 година, обнародван в ДВ бр.18/04.03.2022 г. и Постановление № 31/17.03.2022 г. за неговото изпълнение, утвърдена годишна бюджетна сметка с писмо № 21-27-59/13.05.2022 г., на Директора на дирекция ”Планиране, програмиране и бюджет” - Министерство на отбраната и протокол на Академичния съвет: №23/28.02.2022 г., актуализиран с протокол №24/24.03.2022 г. за приемане на бюджета на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и коригиран през периода с писма от Дирекция „ППБ“ на Министерството на отбраната.

Таблица 12.1.1

Утвърден план	Сума в лева
Собствени приходи	7 000 000,00
Субсидия от републиканския бюджет &32 30	7 575 770,00
Субсидия от МО	2 016 968,00
Съгласно чл.90 ал. 6 от Закона за висшето образование – остатък от парични средства от 2020 година /в това число ЕС § 88 00 - 1 554 758,08 лв.	18 760 785,97
Уточнен план към 30.09.2020 г. Корекциите на бюджета са в резултат на преизпълнението на собствените приходи.	33 150 521,00

По изпълнението на бюджета на ВВМУ “Н. Й. Вапцаров”
Б.1.Собствени приходи

Таблица 12.1.2

Източници на приходи	Сума в лева
През отчетния период размерът на постъпилите приходи е	7 113 686,35
По своите източници те се разпределят както следва:	
- приходи от издаване на уверения, акад. справки, кандидатстудентски курсове и изпити по § 24 041	738 569,19
- приходи от такси обучение и квалификационни курсове, § 24 043	5 550 414,34
- приходи от наеми, § 24 05	878 301,03
- приходи от лихви § 24 08	7,72
- приходи от глоби, санкции и наказателни лихви, § 28 00	9 811,65
- други приходи, § 36 00	50 125,22
- внесен ДДС § 37 01	(-139 286,80)
- внесен данък върху приходите, § 37 02	(-26 567,25)
- помощи и дарения от страната § 45 01	18 128,00
- текущи помощи и дарения от чужбина § 46 30	34 183,25

Б.2. Бюджетни разходи

Общият размер на разходите в отчета за касовото изпълнение на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” към 30.09.2021 г. е в размер на **15 527 768.85лв.**

Извод:

Финансовият отчет на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” представя информацията относно състоянието и изменението на активите, пасивите, приходите и разходите към 30.09.2022 г. Изготвен бе при спазване на нормативните изисквания, указания за разходване на бюджета на МО, счетоводната политика на ВВМУ и представя имущественото и финансовото състояние на училището вярно, честно и обективно, гарантирайки проследимост, пълнота и достоверност на първичната информация. Данните бяха извлечени от счетоводния продукт „ЕЛИТ“. Организиран е строг контрол върху разходването на наличните финансови средства, очертани са приоритетите при разходването и са взети мерки за недопускане на нарушения на финансовата и лимитната дисциплина.

13. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

13.1. ПРИЧИНИ ЗА ДОПУСНАТИТЕ СЛАБОСТИ В ДЕЙНОСТТА НА ВВМУ

В значителна степен причините за слабостите в дейността на ВВМУ имат обективен характер. Съществените са свързани с нередовното финансиране на учебната и отсъствието на целево финансиране за научноизследователската и иновационна дейност и приложните изследвания. Пандемия от ковид и ограниченията, наложени на национално ниво повлияха на функциониране на училището като образователна институция, поради ниския процент на ваксинираните обучаеми от всички категории.

И през учебната 2021-2022 г., на базата на придобитите собствени приходи и направените дарения на ВВМУ се осигури възможност за продължаване на подновяването на съществуващата учебно-материална и социално-битова база.

Натрупания научен и административен опит в дейността по разработването и кандидатстването за национални и международни проекти се оказва решаващ за

постигането на положителни резултати. Дейността в това направление осигури допълнително частично финансиране на идеи за иновативна промяна на учебно-материалната база в катедрите.

Налице са и определени субективни причини като по-слаба инициативност за реализиране на планираните промени при част от преподавателския състав в основните звена. Преобладаващата част от тях насочиха усилията си към създаване на организация за преминаването към обучение в електронна среда и неговото усъвършенстване.

Независимо от постигнатите успехи на ниво училище, в условията на пандемия и мерките наложени в страната, обективните ограничения в световното корабоплаване редуцираха възможностите за контакти на специалистите от профилиращите катедри на регулираните професии с външни организации и фирми, имащи отношение към съответните специалности.

13.2. ЗАДАЧИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Предстоящите задачи на ВВМУ за следващия отчетен период са свързани с:

1. В съответствие с календарния график на НАОА за 2022/2023 година изготвяне и реализиране на:

1.1. Доклад-самооценка за акредитация на професионално направление „Комуникационна и компютърна техника“;

1.2. Доклад-самооценка за „Институционална акредитация“ на ВВМУ;

1.3. Доклад по изпълнение на препоръките при програмна акредитация на специалност от регулираните професии ОУВФТН в рамките на САНК.

2. Разработване на учебно-планова документация за:

2.1. Специалност „Интегрирани системи за дистанционно управление и контрол“ ОКС „магистър“ за съвместно обучение с Икономически университет – Варна и Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

2.2. Специалност „Организация и управление на кораборемонтни предприятия“ ОКС „магистър“.

2.3. За три магистърски програми за обучение на английски език „Port and Ship operations“, „Integrated maritime policy“ и „Port and maritime logistic“ с разчет да се стартира обучение по тях през 2023/2024 учебна година.

3. Да продължи работата по разработване и приемане на „Ръководство за плавателна практика“ на борда на научно-изследователския кораб „Св. Св. Кирил и Методий“.

4. Придобиване на нови способности за електронно организиране и провеждане на ежедневния учебен процес и административните дейности през учебната 2022/2023 година.

5. Акредитация на дистанционно обучение във ВВМУ.

6. Извършване на ремонт на военния научно-изследователски кораб „Св. Св. Кирил и Методий“, целева подготовка и плаване в интерес на националната антарктическа експедиция през 2023 год.

7. Интензивно изучаване от всички специализации в специалността ОУВФТН на въведените оперативни процедури по прилагане на мерки за

електронна защита и противодействие. Целево придобиване на практически умения в това направление при практика и стаж на курсантите във военните формирования на БА.

8. Адаптиране на училищната организация на провежданата учебна практика, в съответствие с новите изисквания на ИА „Морска администрация”, актуалните икономически условия в региона и наложените обективни ограничения.

9. Интензифициране на научноизследователската и иновационна дейност в основните звена, както в рамките на вътрешното финансиране, така и с външно финансиране по проекти. Активно включване в нея на всички преподаватели и категории обучаеми за разработване на проектни предложения.

10. Усъвършенстване на дейността във факултетите по организиране и провеждане на обучение на чуждестранни студенти и докторанти по акредитираните докторски програми на английски език.

11. Качествена подготовка и провеждане на курсове за допълнителна квалификация. Целенасочено използване на възможностите за провеждането им в електронна среда и на кадровия потенциал и академичния капацитет на катедрите.

13.3. ОБЩИ ИЗВОДИ

1. Налице е тенденция за нарастване на мотивацията на курсантите. Запазват се проблемите с недостатъчната мотивация на студентите от 1 и 2 курс. Върху незадоволителната общо-образователната подготовка в средното училище влияние оказва и обучението в електронна среда през зимния семестър, която рефлектира върху уменията за ефективно справяне с учебния материал.

2. Задачите на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” по учебната дейност за учебната 2021/2022 година са изпълнени. Нивото на планирането, организирането и провеждането на учебния процес съответстваше на съвременните национални изисквания за качествен учебен процес във ВУЗ и на периодично въвежданите ограничения за реализирането му. Запази се относително доброто ниво на средния успех от семестриалните и държавни изпити на студентите и много добрия успех на курсантите през учебната година.

3. Налице е значително разширяване на научноизследователската и иновационна дейност и обвързването и с регионално, национално и международно сътрудничество. Работата по проекти съдейства за изграждането на съвременна учебно-изследователска база и научна инфраструктура. Сериозно нарасна и научния потенциал на ВВМУ.

4. Системата за управление на качеството на учебния процес е организирана и функционира съгласно международните стандарти за качество. Препоръките на външните одитори се вземат предвид за коригиране на параметрите на Системата и нейната ефективност. Тя съдейства за отчитане мнението на обучаемите и на останалите заинтересовани страни за усъвършенстване на управлението и постигане на набелязаните стратегически цели на ръководството на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

5. Подобри се използването в учебния процес на наличната учебно-материалната база в основните звена. И през настоящата 2022/2023 година е препоръчително да продължи дейността по нейното увеличаване и обновяване, с акцент върху многофункционални симулационни комплекси и обучителните центрове.

6. Налице е вече устойчива тенденция за поетапно подмладяване на академичния състав и повишаване квалификацията на целия командно-преподавателски състав.

НАЧАЛНИК НА ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

ФЛОТИЛЕН АДМИРАЛ ПРОФ. Д.В.Н. П БОЯН МЕДНИКАРОВ